

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputatio || excellentium. D. doctoru[m] Iohannis Eccij &
|| Andre[a]e Carolostadij q[uae] cepta est Lipsi[a]e ||
XXVII. Iunij. An. M.D.XIX.**

**Eck, Johannes
Karlstadt, Andreas**

[Erfurt], 1519

VD16 E 320

Die veneris Decima quinta Julij mane hora septima. Scopus. Justum
peccare in bonis operibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-32477

De Ezechiele semp dixi et scholastici pcedunt. omnia opa bona attribui deo. Ad
babes quod no accepisti: tñ per hoc coopatio libe: arb: a gra adutū nō tollit.
De Dugene. verū est in libro de pñm: posuit quedā erronea. ideo. b. Hierony:
eosdē lib: os cribauit. at tñ locū allegatum velut catholicū relinquit intactum.
Quare clariss: d. videtis mentē meam nunq̄ fuisse aliā. q̄ qd voluerim libe:
arbit: se posse in malū. sed non posse: se in bonū nisi a gratia adutū. erectū
tractū. et impulsū. Quare quo ad dignitatē gratie contra im: p̄bos pelagias
nos. in re nunq̄ dissensim⁹. et per hec volo mentē meam exposiā. et doctores
scholasticos defensos in materia de obice.

Caroloftadius.

¶ Ad p̄mū quid sentiunt scholastici remitto lecto: ad quæstiones quib: que-
ritur de actiuitate libe: arbit: et de attritione et contrit:

¶ Ad secundū et. 14. placet mihi qd̄ et vltimū dictum doctois fuit. q̄ libe: ar:
ex se non pōt in bonum nisi gra erectū. tractū. et impulsū: pulchra est et vera
sententia et laus deo. Qd̄ dispositio pcedens sit gratia iustificas mihi placet.
vellem tñ vt eo noie abrogato vteremur vocabulo per quod spiritus sanctus
in scripturis nobis loquitur.

¶ Ad tertū placet mihi similiter q̄ facere qd̄ in se est. absolute non habendo
respectū ad deū. sit peccare.

¶ Ad Hiero: dico vt in p̄iori disputatōe. q̄ ipse vñ hac auctoritate ap̄i ad
Philsp: z. deus est qui opatur in nobis velle et opari. modo velle est p̄mū et
iniciū bonoz operū. adeo q̄ Ecclesi: dicūt hoc deū absq̄ nobis opari in nobis

¶ Ad Bern: de cōsensu qñ dicit ipsum esse p̄mū a deo z. dico q̄ corrupte alle-
gatur imo dicit esse totū cōsensum ad deo. et totū in libero arbit: q̄.

¶ Ad. 12. qd̄ p̄cipalif remouere obicē sit actiuitribuere lib: arbit: nō est mag-
num incōueniens. si vsus loquendi in scriptura esset receptus.

De alijs consulte boni.

Die veneris Decima quinta Julij mane hora septima.

Scopus.

Justum peccare in bonis operibus.

Caroloftadius.

¶ In noie dñi nostri Ihesu chusti. Secundā p̄clusionē egregij. d. d. sup̄bam:
impiam. blasphemā et hereticā. qñquidē manifestis scripturaz auctoritatib⁹
et Ecclesi: p̄ceptib: repugnantē. demolliturus directo gladio aggrediar. nō do-
ctis. non falsis auctoritatū assumptionib⁹. non fallaci impudentia neq̄ dica-
loquacitate. quēadmodū Egred. d. solet. Contra p̄clusionē eius secundā que
incipit Etsi peccata venialia sint quotidiana. iustum tñ semp peccare in bono
ope etiam bene molendo negamus z. Oppono auctoritatē Ecclesi: 7. quo
scribitur Non est homo iustus in terra qui faciat bonū et non peccet. apertus
est textus q̄ is qui bonū facit peccat. Cōclusio doctois aduersat huc aucto-
ritati. ergo heretica. respondeat ergo. d. d.

Eckius.

¶ In noie tuo dulcis Ihesu amen. Contra ch̄istianissimā cōclusionē meam
temerarius pater grauitatis theolo: oblit⁹. et suo capiti inmitens adduxit vñ
locum Ecclesi: 7. cui dicit cōclus: meā aduersari. Et ideo tanta veritate p̄clus-
ionē meam esse fulctam. vt non possit nō suspectus esse de falsitate qui ei ad-
uerset. et textus allegatus non est contra cōclusionē. nisi acceptus secundā
falsam intelligentiā. Unde fateor. non esse hoīem qui faciat bonum quin talis
homo etiā peccet. sed non tunc peccat semp qñ facit opus bonum. qd̄ nullibi
reperiet. vel in sacris litis. vel in sanctis p̄tib⁹. et qd̄ iste sit sensus script: z. ista

fit intelligētia. adduco b. Hierony: lib. 1. cōtra Iovinianū col: 4. Non qđ semper
per sed aliqui peccauerūt. p hoc facit Hier. etiā ibidem qđ hō constitut⁹ in hac
vita. subiectus est vicijs. Et glossa interline: p loco cōcordante adducit illud
qđ offēs peccauerunt et egēt gl'a dei. quare sapiens voluit hominē facientem
bonū etiam aliqui peccare. et qđ ille sit verus sensus et catholicus scripture non
quē extraxit d. Andreas p sua temeritate. adduco et Augu: qui etus ceruicem
premat li. 2. de peccatorū remissi: ca. 20. ex quo constituitur et si quisq; in hac vi
ta esse potuisset. qui virtute ita proficeret. vt ad tantam plenitudinē iusticie
pueniret. qua nullū omnino haberet peccatum. fuisse tñ eum antea peccatorē
vñ in istam nouitatē vite conuerteretur. non esse dubitandū. Quare cōcors est
sacre scripture et sanctorū pfm sententia. nullū esse tā iustum qui faciat bonū.
quin aliqui peccet. vel peccauerit. nisi impijssime dicat et blasphemet sanctum
Laurentiū peccasse in craticula et sanctū Andream et sanctū Petrū in cruce.
cum tñ ecclesia canat illud psalmi de S. Laurentio psalm: 7. igne me examina et
si non est inuenta in me iniquitas. Quare d. Andreas a peccitate maledi
centie abstineat. et sicut graue theologū decet honesta verborū contentione
veritatē hoc pacto querat. vt inuenire possit.

Caroloostadius.

¶ Cum d. d. fatetur non esse hominē qui faciat bonū quin talis peccet. sed
non tunc peccat semp qñ facit opus bonū. Oppono ei de eadem auctoritate p
dictū Ambrosij de pñia. qđ scriptura vniuersaliter loquens dicit vñ intelligit et
non restringit p capita humana. mō textus allegat⁹ Eccle: 7. vñ dicit absq; li
mitatōe non est homo iustus qui bene faciat et non peccet. non dicit qñq; nō
dicit postea. sed simpliciter qui bñ faciat et non peccet. ergo dicit intelligit vniuersa
liter de quolibet bñ faciente. Nec obstat qđ adductū est p Augu: qm̄ pro inteli
gentia Augustini remitto indices ad capita pcedētia et seqū: in lib: 2. de pec
catorū meritis. Itē ad caput. 6. de spū et lra. Ad librū. de perfectione iust: ex
quibus facile intelligēt qđ egre d. d. vñ corrupte citat Augu: vel non intelligit. De
Hier: videbo locū allegatū si recte citatus sit. hoc scio Hiero: in libro aduers
sus Delagū: absolute hāc auctoritatē assumpsisse. et nōnullas alias coaptasse
ex quibus inferitur quod hō qñ bñ facit peccat. Utitur etiā auctoritate Davidis
psal: 142. vbi sic legitur et non intres in iudiciū cū seruo tuo qđ nō iustificas
bitur in conspectu oīs vniuers sine vt habet hebraica veritas. Non fac me veni
re in iudiciū. qđ dophot scdm̄ aliquos hebreos verbū transitivū est secundū oīs
dñis vel tertij hoc est. non fac me venire in iudicium. qđ non iustificabitur in
cōspectu 22. Ecce clarus est textus qđ David qui habet testimonij sanctitatē
non vult venire in iudiciū dñi. ob id quod non iustificatur in p̄spectu oīs
vniuers. sed si glossa d. docto: effet vera. sequeretur quod iustus absq; tremore
et timore vellet ire ad iudiciū dei et posset. vtpote tñc. qñ aliquod bonum opus
facit et nō peccat. hoc autē qđ sit impudens dicitū. quod iustū velint se conspec
tū dñi p̄sentari iudicandos patet intellecto: ib: sacrarū literarum.

¶ Deinde qđ d. d. assumpsit de Sancto Laurentio: Andree Petro postea dicitur
qñ de morte sanctorū tractabitur. hoc tñ adijcto quod vox est martyriū prout
Augusti: dicit psal: 117. oīs homo mendax: hanc vocem p̄ferūt si non voce saltē
corde sancti martyres. hinc est quod Chrīs ad mortem iturus dixit. dñe si est
possibile transeat a me calx iste. verum tñ non sicut ego volo sed sicut tu vis.
defectū illius renitentis nature voluntatis in martyrib⁹ mortis pro Christo
assumpsit et vt Augu: dicit delectat. ita quod renisum huiusmodi deus non impu
tet sanctis martyrib⁹ licet habeant. Nec obstat auctoritas psal: non est iustis
ta in me iniquitas. qđ tribulatio ignis et p̄secutio extinguit iniquitatem. Pōt
tñ iniquitas etiam capi p peccato criminali quod Augusti: dicit psal: 18. Et
si quis vellet posset ita r̄dere ad auctoritatem psalmographi. Iustos in vere

.D

bonis opibus peccare simul et pro eodē tpe i et eodem actu quo benefaciunt.
Paret p illud *Blaph* psal: 79. *Dñe deus exercitū. quoniam irascaris sup ocos
serui tui. Ecce seruus dñi. qui iustus est. dicit deum irasci sup ordē suam. sed
cum oīo iusti opus tam validū et sanctū a Christo multipliciter cōmendatū.
subicitur diuine ire. quis audeat dicere in ceteris bonis opibus vel in aliquib⁹
eorum non esse peccata. ppter que irascat dñs? Nec obstat q̄ in hebreo habet
v̄sq̄quo fumabis. *Os* contra. qm̄ trop⁹ est. et fumus dei in hebraica veritate
fecit tram. sicut septuaginta translulerūt. Idem *Cassianus* de velle bonum et
agere malum hoc citat ad locum fugiorem quendā.*

Eckius.

¶ Cum. d. *Andreas* solationē meam audisset. confugit ad mendictum onū.
hoc est ad regulā vniuersalē. sicut pbi deficientes recurrunt ad primā causam
Ambrosii citans de pñia. q̄ scrip: sacra v̄r loquens v̄r sit intelligenda. dico
vex est et me accipere v̄ba v̄r ipsi⁹ cōconatoris et loquit de oī iusto. sed q̄ dictū
relatū ad v̄ritatē suppositoy. vult trāferre ad v̄ritatē t̄pis. *Sophista* est et sacre
scrip: itelligētā et modū loquēdi nō affeēt. remisit iudices ad librū de pfectiōe
iusti ad librū. z. de meritis peccatoy. dispeam si vel in ijs libris aut in oīibus
opib⁹ *August.* vnq̄ reptatur. iustum in quolibet ope bono semp peccare. *Qd̄*
dicit me corrupte allegasse. *August.* facit mibi iniuriam. qm̄ nec ipse nec quisq̄
alius poterit in hac disput: mibi ostendere vllam auctoritatē. quā non possim
manifestare in ipsis originalib⁹ et ita ad *Aug.* nō r̄didit sed remisit ad *foz* iustū.
¶ *Porro* cum ad *Hiero.* cepit t̄pis deliberandi adduxit alium locū *Hieron:*
contra *Pela:* inducentē alias auctoritates. etiam ip̄sus *David.* *Hic* sancti.
tamē non audent intrare iudiciū. iuxta illud psal: 142. Non intres in iudiciū
cum seruo tuo. Ex quibus dicit inferri iustum in oīi ope bono peccare. *Dico*
Hiero: nunq̄ cogitasse. nec apud eum repti q̄ iustus in oīi opere bono peccā
cauerit. sed inferri ex dictis eius per somnia. et q̄ hoc sit verum. adduco *Hier:*
eodem lib: z. contra *Pela:* vbi dicit. qui cantus est et timidus potest ad t̄pis
vitare peccata. apertissimū testimoniū q̄ iustus non semp peccet. qui ad t̄pis
potest vitare peccatū. et cum magnificis verbis psal: inducit nō audentē intrare
iudiciū cum deo. videat: nouus ille interpret sacre scrip: eundē *Hieron:* in
ducentē eundē sanctū *David* li: z. p̄tra *Jou:* vbi inquit. *David* electū scdm̄ cor
dñi. qui fecit om̄es voluntates eius. Et qui ausus erat dicere *Judica* me dñe
qm̄ ego in innocentia mea ingressus sum. *Ecce* hic *David* petit iudiciū scdm̄
innocentiam suam. Quare si vellem sic consistere in modo respōdendi doctois. scz
dando instantiā iā negotii esset expeditū. at sensus sacre scrip: quē sp̄s sanc:
efflagitat. est aperiendus et non cortici verboy literaliter *moze* iudicio sub
Christiana pelle. sicut calūtose mibi imponit. *conclu:* innuit. *Dico* ergo ad
sanctoy p̄m̄ sententiā hos duos psalmiste: locos non discordare. In vno em̄
petit vocari ad iudiciū scdm̄ p̄m̄ iustitiā. de qua dicit *aplus.* i. ad *romo:* 4.
de reliquo reposita est mibi corona iustitie. quā reddet mibi dñs in illa die ius
tus *Judex.* et de illa p̄ta iustitia puenit pater familias *Hab: 20.* *Ite* et vos
in vineā meā. et qd̄ iustū fuerit dabo vobis. Et ad *Collofen:* dignos nos fec
it in p̄tem sortis seroy. *Ecce* pia iusticia. scdm̄ quā iusti clamant ad dñm̄.
Judica me dñe. *Alta* est iustitia rigida. scdm̄ quā *David* opus iustus nō vos
lut vocari ad iudiciū. q̄ scdm̄ istam nō iustificabit in p̄pectu eius oīs viciā
Et sic *August:* ait. 9. confessionū ca. vlt. Et nec laudabilis vita hoim. si remota
misericordia discutias eam. q̄ vero non exquiris delicta vel eementer fiducia
speram⁹ aliquē apud te locum inueniri indulgentie. quare adducta nihil faciūt
pro dño *And:* nec offendet mibi aliquē vel *Ecclesiast.* vel *scholasticū* doctorē. qui
vnq̄ ita intellexerit nisi sit *Ecclesiast.* *wittenbergensis.* *Porro* de sancte res
mittit se ad p̄ncipiū quādo tractatur⁹ sit de morte et obitu sanctoy. sed tamen

dicit omnes martyres clamare ad deum. Omnis homo mendax nec memini quod
hoc martyres in martyrio dixerunt. Arramē hoc nihil confert ad propositum. quoniam ut
exponat omnis homo mendax: i. vanitas et defectibilitas. sicut exponit b. Hiero:
pulcherrimam istam sententiam explicans. vel quod magis accedit b. Hiero:
quod per mendacium intelligat peccatum. dico omnes martyres. omnes sanctos fuisse pec-
catores. sed qua sequentia inferitur. quod semper peccaverunt in opere bono? Ad psalm:
non est inuenta in me iniquitas: dixit iniquitatem aliquam sumi pro crimine.

¶ De Christo qui orabat ad patrem. pater si possibile est. Ubi rensum nature et
voluntatis assumpti. attulit nobis hic gladium quo iugulabit assumptum et hoc
est quod ego assumo falsum esse. scilicet ob horrorem naturalem mortis peccare. et
quod propter illum horrorem minuatur eis charitas. unde veniat pena purgatorij resti-
tuibile argumentum ex hoc loco et sacro. Christus. quod iustus timens mortem et
habens voluntatem semicoctam moriendi propterea non peccat. charitas ei non dicitur
minui. nullus sit in eo horro: qui sit pena purgatorij. ut plurimum. probare posset
sed transeo. Postremo adducit suo arbitratu et verbis satis pompatia claz
tertium psalm: 79. Domine deus virtutum quousque transieris super orationem serui tui?
vellem quod d. An: non inmitteret prudentie sue. iuxta consilium sapientie et verba
sacre scripture acciperet secundum sensum quem spiritus sanctus efflagitat et quem sancti
patres tradiderunt. Quibus nolle credere ait Beatus stulticia est. unde b. Hiero:
in eo loco expresse aduersat sensum omnis Andree volens deum non transci. si iustus
tam petamus. sed homo oians scia delicti timet deum. etiam ab ordine transci.
quod si vult habere expositionem magis fralem accipiat Castaldo: dicens quod in
isto psalm: sicut patet orauerat permissionem saluatoris. excita potentiam tuam et venti.
ostende nobis faciem tuam etc. Irarum autem dicit quod tardat non dicit deum transci
sup ordine iusti. quod peccaret in opere bono. sed quod peccata tardabat exhibere. et trans-
censum differre danda Ideo deum iratum dixit super opere sua. et non ad mentem d. Ande

Caroloostadius.

¶ Quam egre: d. Clamator: per digressiones suas mihi subducit tempus ne puenire
queat ad auctoritates magis videntes. maledicta eius ob repleta angustiam non
distant. sed eius inutiles rationes paucis improbando attingam. et primo cum
dicit me ad regulam verum effugere etc. Oppono quod non verba Aristo. vel phi sed
Ambrosij regulam assumpsi. errateo: esse veritatem personarum bene facientium. quod et
d. d. falsus est. sed nihil dicit de veritate operum. licet textus perinde verum loquitur
personis quam operibus. opera transijt et de personis tantum loquitur.

¶ Secundo quod dicit disperes si sensus meus etc. Oppono quod ista propterea dicit.
et pias et nefas auct: aios in sua sententia trahat et remitto ad locum prius allegatum.

¶ Tertio de Hiero: cum mihi exprimat quasi deliberationes petierim. non esset ab-
surdum si in re tam seria et ad salutem tam necessaria meditatissimum patrem in luce.
quod hic non ostentatione capax memorie et acuti ingenij quoniam. sed veritate.

¶ Quarto. cum dicit ad psalm: Non intres in iudicium. Hiero: dicere. quod homo potest vitas
re peccata ad tempus. Rex remitto indices ad libros Hiero: contra Pelagium: ubi repe-
riunt de quibus peccatis loquitur Hiero: et quod per gratiam liberamur a peccatis. vel
vitam delicta. quam gratia est et charitas que operatur multitudinem peccatorum.

¶ Quinto dum adducit Hiero: Quinque auctoritates psalm: Iudica me domine quoniam
innocens: mea ingressus sum. et hac auctoritate velut classicum detonat. primum
etiam sententiam firmabo. sed non secundum propositum. Et primum miror d. d. tot disputatorum
leges deuorasse. et oblitum suum quod erat tantum instantis. et non soluit.

¶ Adhuc prout auctoritatem quod dicit Job c. 13. si fuero iudicatus scio quod iustus in-
ueniar. ubi Job expresse dicit se inueniri iustum cum iudicabit. sed velle d. d. intel-
ligeret innocentiam Davidis et iustitiam Job. et tunc recte inferret auctoritatem per
me. Iudica me secundum iustitiam etc. Nam iustitia Job est iudicium. de quo pau-
lo ante dicit. Rex tamen vias meas in speculo eius arguam et ipse erit saluator meus.

Non enim venit in conspectu eius omnis hypocrita secundum hanc iustitiam, qua Job
iudicat peccata sua, agnoscit, et condemnat vult iudicari et iudicandus inueniet
iustus. Quod David dicit. Veritas de fra orta est et iustus de celo respicit. Dum
ouitur veritas. i. confessio peccatorum in homine, tunc iusticia iustificans hominem pro
spicit de celo. Quod apostolus dicit: si nos iudica: non iudica: a domino. et Johannes in
canonica si confessi fuerimus peccata nostra, iustus est deus qui relinquit nobis
peccata. Ergo quoniam homo iudicat peccata sua tunc iustificans deus et misericors res
inquit delicta. Ita etiam David habuit innocentiam quod peccatum suum contra se ipse
fuit, et quod peccata sua nota fecit deo, et secundum istam innocentiam vult iudicari
in sua iusticia, sed que est iusticia: Videat nobis psalmographus. Non relinquit
deus populum suum donec iusticia renerrat ad iudicium, hoc est quod a diu populus
dei suas iusticias recto iudicio supponit, non relinquit immo securus peccata
sua se iudicari a domino. Est etiam auctoritas per d. assumpta per me, videlicet quod David
petit se iudicari secundum suam iustitiam propter innocentiam gressuum, secundum quod dicit psalmus,
118. vias meas annuntiavi tibi et liberaasti me. et iusticie Davidis habuerunt peccata.
¶ Sexto de auctoritate. i. ad Timotheum. 4. reposita est mihi corio: iusticie, et de
pabola, ite et vos in vineam meam, et de illa, dignos nos fecit. Opponendo dico
quod d. illas auctoritates causa digressionis assumpsit. Non enim querimus quomodo
remunerantur bona opera, sed in hoc est negotii cardo quod in bonis operibus sint
peccata, si quis scilicet velit mentem Augustini: videre legat Augustini de gratia et libero arbitrio,
16. ubi dicit quod deus sua munera coronat.

¶ Septimo quod d. inuenit nouam iustitiam secundum quam dicit: David non vult iudicari
in causa breuitatis remitto iudices ad librum de peccato iusti: ubi Augustinus satis
dicit de iusticia.

¶ Ad Augustinum. confessionum. c. finali cum dicit. Si remota misericordia discutias
delicta, auctoritas Augustini est contra allegantem et est gladius Solis, qui expresse dicit
delicta sunt in operibus et propterea fiducialiter sperat de dei misericordia, pro ut
etiam Christus dicit, sanus non est opus medico, sed infirmis et non veni vos
curare sanos sed peccatores.

¶ Octaua. dicit quod non possum ostendere hec Ecclesiasticus: qui vniuersum ita intellexit
sicut ego, nisi demonstrarem Scholasticum wittenbergensem, velle ego d. doctorem
abande respondere nisi per eum vniuersitati Ingelstadiensis, quod autem sensus meus sit
approbatus, remitto ad loca allegata, et ad iudicium quod Augustinus scripsit de sententia
Iacobi ad Hieronymum.

¶ Nono. cum dicit se non meminisse martyres dicere omnia homo mendax, dico
hoc est iudicium quod non legit Augustinus diligenter, psalmus: 15.

¶ Decimo. quod dicit me attulisse gladium quo vale rape ceruicem meam, quod renas
sum nature et volui: posuerim esse peccatum, satis demonstrat quod non intelligit
unde nascantur peccata in bonis operibus, Non enim oriuntur ex gratia sed ex peccato
quod est in homine, et dicitur lex membrorum, secundum istam legem dicit Christus,
spiritus promptus est caro autem infirma, et paulus, Rom. 7. Ut deo autem aliam legem in membris
meis repugnantem legi mentis mee et captiuantem in lege peccati, que lex peccati
est in membris meis propter istam legem dicit Paulus se captiuum ducti et eo quo
non vult, et paulo superius. Scio enim quod non habitat in me, i. in carne mea bonum
Nam velle adiacet mihi, proficere autem bonum non inuenio, Non enim quod volo bonum
hoc facio, Ecce paulus expresse dicit quod vult bonum, vult seruare mandata dei,
vult mori pro Christo ut Augustinus exponit, sed non inuenit proficere, quod renasus est
voluntatis qui refragat bono velle, Et quibus patet quod sancti dum bene volunt
nihilominus male faciunt, hoc est sentiunt praua desideria in natura, que desy
deria non auferunt donec mortale hoc vestuerit nos, postquam autem mors absorpsit
ta fuerit in victoria, tunc erit bonum velle absque suo desiderio, tunc erit et velle
et proficere, quod proficere iam non inuenimus, nec aliquis sanctorum inuenit, excepto
Christo et eius matre.

Ut Augustinus
exponit.

¶ Undecimo. Cū respondit auctoritati quousq; trascris 22. obiecti Hiero:
qui dicit. qd conscia delicti timer deū. auctoritas est pro nobis qd conscia delicti
presuppone ipsam delictū. alioquin falsa est conscia. Videat aut d. d. 2. Iuda
ces electi August: interptantē hunc versiculū sup oratione serui tui. et facilem
habebunt intelligentiam.

¶ Porro non possum non admirari astutiā d. d. qui hic transilijt scopum nez
gorū. Ego quidē causam et discernē exegi cū oratio sit tam felix 2 sanctū bonū
a Cūbito egregie cōmendatū. et nihilomin⁹ deus trascat orationi iustoz. cur
delicta negem⁹ in similibus opibus. sed vt d. d. intelligat me sequi auctoritatē
Ecclesie adduco Ecclesie preculam vbi dicit. de nostra iusticia non confidim⁹.
ergo illa diffidētia nascitur ex malo. ex vitio. verba sunt Ecclesie. vt qui nostre
iusticie fidutiā non habemus. de sunt alia.

Eodē die hora. 2. continuauit Caro: serie disputatiōis.

¶ Nam secundū Augu: contra iulian: l. 4. c. 3. qd bonū est. bono displicere nō
potest. idcirco si opa alicuius sancti pio: sus carent peccato. recte potest de eis
bñ fiducia. sed quod hoc sit falsum patet p alias pces ecclesie. vbi dicit deus
qui conspicis quia ex nulla nra accōe pfidim⁹. et alibi quia indefinenter pecca
mus. ergo sancte ecclesie membra semp peccāt qñ bñ faciūt. alioqui falsū esset
quod dicit indefinenter peccamus. Et hoc qd etiā nulla nra accōe pfidimus.
Hoc est qd esaias. c. 64. dicit. Et qñ pannus menstruate vntuerse iusticie nre.
vbi textus clarus est qd omnes iusticie nre. hoc est oia opa iusticie nre sunt sicut
pann⁹ menstruate mulieris. ergo habent similitudinē. et notant dicit. vntuerse
nostrā iustice nullam iusticiā excludit. qd pulchre exponit cassianus de velle
bonū et agere malū. hoc est qd Job dicit. lor⁹ si fuero quassatus nituis. et sul
serint velut mundissime manus mee. tamen sordib⁹ intingis me. Job. 9. Aug:
legit tñ sordib⁹ intinxisti me. q. d. qd omnia opa sunt intincta sordib⁹ sed quid aliō
eo loci intelligere audem⁹ per sordes nisi delicta. ppter ea recte dicit idem Job
eodē c. 9. Si iustificare me voluero. os meū me pdemnabit. Si innocentem
ostendero. piauū me com. pbabit. Ecce Job sanctus. iustus. 2 patiens qui sue
sanctitatis testimoniū a deo habuit. dicit. Si me iustificauero pdemnabit me
os meum. vnde dicit paulo infer⁹. Verebar omnia opa mea. sciens qd non par s
ceres delinquerē. Quid habet timere iustus in bonis opibus si nulla pctā in eis
sunt. ppter ea Paul: ad Gala: 5. dicit Caro cōcupiscit aduersus spm. spiritus
aut aduersus carnē. hęc enī sibi inuicē aduersant. August. in lib: byponosticon
dicit. Iuge bellū est et primū inter carnem 2 spiritū. pnt sapiens dicit. Jugū
grauē super omnes filios ade a die exitus eorum vsq; ad diem reditus in mrem
oim. Clariss: est textus qd semp spūs contra carnem pugnat et quicumq; spūs
bonum opatur. tunc caro reluctat intm qd inter istam luctam necesse est intri
marī spiritū et pberē immaculam. vt habet August: contra iulian: lib. 3. c. 6. et de
verbis Apłi sermone. 3. a. c. d. et sermo: 10. Ergo qñ iustus bona opa facere
conatur. non potest implere qd debet et qd vult. qd expresse dicit apłus. vt nō
quecūq; vultis illa faciat. q non faciendo qd debent et quod volunt peccāt.
Ego rogo dños iudices q scdm allegata nostra iudicēt diligenter intentiōes
auctorū citatorū inspicerē dignentur.

Eckius.

¶ Replicādo clariss: doctor: defensauit regulā suam vlem que est bñ Ambro:
sicut eam agnouit et dudū nouit. sed eam bene applicatā volebat extendere ad
vniuersalitatē operū. quā extensionē nullo sancto doctore pbatam in operib⁹
non admitto. qñ affirmatiōes circa opera sunt coartate. negatiōes vero
sunt ampliores. alioquin pcepta affirmatiua obligarent. p semper qd esset
pro pigra rusticis libenter sabbata sanctificātes. Excusauit se qd bonū esset se
venisse meditatū 2 instructū. non hoc im. pbauit esse vlti prudentis. sed bonus
a tibia etiam accipit consiliū in arena.

D 14